

ОБЩИНА

ГАБРОВО

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПАША НА ОБЩИНА ГАБРОВО ЗА СТОПАНСКАТА 2024/2025 година

I. Основание

Чл. 1. Настоящият Годишен план за паша за стопанската 2024/2025 г., се разработва на основание чл. 37о, ал. 4, т. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), съгласно който планът се изготвя ежегодно и се внася за разглеждане и приемане от Общинския съвет.

II. Обхват

Чл. 2. (1) Годишният план за паша идентифицира имотите и начина на ползване на пасищата, мерите и ливадите от Общински поземлен фонд в землищата на територията на община Габрово при спазване на правилата за ползването им, приети от Общински съвет Габрово на основание чл. 37о, ал. 1, т. 2 от ЗСПЗЗ, като определя:

1. местоположението и размера на пасищата, мерите и ливадите в землищата на територията на община Габрово за общо и индивидуално ползване за отглеждане на пасищни животни, както и правилата за тяхното ползване;

2. площите, които ще се предоставят на лица, които желаят да поддържат пасищата, мерите и ливадите в добро земеделско и екологично състояние чрез косене;

3. определянето на прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;

4. мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, мерите и ливадите;

5. мерки за ветеринарна профилактика;

6. ред за построяване на навеси в границите на пасища, мери и ливади;

(2) Планът има отворен характер и може да се актуализира през годината в зависимост от конкретните условия, постъпили заявления и промени в нормативната уредба.

III. Цел

Чл.3. (1) Да се подобри стопанисването, контролът и редът за ползването на пасищата, мерите и ливадите, общинска собственост, от земеделските стопани или техни сдружения, както и да се повишат техните познания при прилагане на добрите селскостопански практики и тяхното положително въздействие върху околната среда.

(2) Да се осигури опазването, поддържането и/или възстановяването на пасищата като ресурс с положително влияние върху околната среда и ролята им за опазване на биоразнообразието и съхраняването на почвата.

IV. Перспективен експлоатационен план за паша

Чл. 4. Перспективният експлоатационен план е разработен във връзка с подпомагането на земеделските стопани с финансови средства от ЕС и средства от бюджета на държавата, предназначени за развитие на земеделието. Той обхваща:

ОБЩИНА

ГАБРОВО

1. Дългосрочно опазване на пасищата, мерите и ливадите в Община Габрово и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата, мерите и ливадите и използване на земите за други цели.

2. Установяване на контакти между управляващи, учени и земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, мерите и ливадите, достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на Европейския съюз, предназначени за развитието на земеделието.

3. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното развитие и икономически растеж на районите с пасища.

4. При разпределение на пасищата, мерите и ливадите да се отдаде приоритет на земеделски стопанства покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

V. Частите от пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване

Чл. 5. (1). Общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците размера и местоположението на пасищата, мерите и ливадите за общо и за индивидуално ползване в зависимост от броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на съответното землище.

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване“ е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

(2) Кметовете на населени места, съвместно с общинския ветеринарен лекар в срок до 15.01. на съответната година изготвят и заверяват: списък – образец на всички стопани, отглеждащи пасищни животни на територията на населеното място, като списъка съдържа информация за стопаните, броя и вида на отглежданите пасищни животни.

Чл. 6. Пашата на селскостопански животни да се извършва в светлата част на дененощието.

VI. Частите от мерите и пасищата, предназначени предимно за косене

Чл. 7. Частите на мерите и пасищата, предназначени за косене са регламентирани в чл. 32 от Наредба № 7 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., съгласно който:

(1) При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на постоянно затревени площи с ВПС" земеделските стопани трябва да не:

1. използват минерални торове и продукти за растителна защита;
2. разорават заявените постоянно затревените площи;
3. изграждат нови отводнителни системи.

(2) Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез косене, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да извършват косене от 15 юни до 15 юли за равнинни и хълмисти райони и между 30 юни до 15 август за планинските райони, като косенето се извършва ръчно или с косачки за бавно косене, кои се от центъра към

ОБЩИНА

ГАБРОВО

периферията или от единия край на ливадата към другия с ниска скорост. Окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела.

(3) Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез паша, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да поддържат гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха.

(4) Ако е констатирано разораване на постоянно затревените площи, земеделските стопани са длъжни да ги възстановят най-късно до последния ден за подаване на заявлението за плащане на следващата година съгласно чл. 12, ал. 2 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания.

VII. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите

Чл. 8. За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите полски пътища или имотите с начин на трайно ползване „прокар”.

VIII. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите като почистване от храст и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, напоряване, временни ограждения.

Чл. 9. При ползването на мерите, пасищата и ливадите е необходимо да се спазват Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед №РД-09-122, София, 23.02.2015 година на Министъра на земеделието.

Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;
- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;
- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;
- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остръ наклон.

Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

Национален стандарт 4.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработвани площи над 5 ха е задължително в общата сейтбооборотна площ да се включват минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

ОБЩИНА

ГАБРОВО

Национален стандарт 5.

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработвани земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засягане/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;
- чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;
- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

IX. Ветеринарна профилактика

Чл. 10. Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в програмата по чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВМД/.

(1) Българската агенция по безопасност на храните изготвя програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози.

(2) Програмата по ал. 1 обхваща период от три години, като се разработва и представя за одобрение на министъра на земеделието и храните до 31 юли на годината, предхождаща периода, за който програмата ще се прилага.

(3) Програмата по ал. 1 се одобрява от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните до 31 октомври в годината на изготвянето ѝ и съдържа:

ОБЩИНА**ГАБРОВО**

1. списък на болестите, срещу които БАБХ провежда мерки за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози;

2. видовете и броя на животните, за които се прилагат мерките, предвидени в нея;

3. видовете мерки по т. 1, схемите за тяхното прилагане и сроковете за изпълнението им;

4. необходимите средства за нейното изпълнение.

(4) Програмата по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Българската агенция по безопасност на храните.

(5) Собствениците, съответно ползвателите на животновъдните обекти са длъжни да създадат организация и да съдействат на ветеринарните лекари за изпълнение на мерките по програмата по ал. 1.

(6) Когато някоя от мерките по програмата по ал. 1 не е изпълнена поради нарушение на ал. 5, директорът на ОДБХ писмено уведомява съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" в 7-дневен срок от констатирането на нарушението.

(7) Държавните и местните органи са длъжни да съдействат съобразно тяхната компетентност за изпълнението на мерките по програмата по ал. 1.

X. Построяване на навеси

Чл. 11. Построяването на навеси в мери и пасища се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и ЗОЗЗ. Построяването на навеси по посочения ред е за сметка на ползвателя и се съгласува с Община Габрово.

XI. Парцелно ползване

Чл. 12. Въвеждането и редуването на парцелно ползване на пасищните комплекси е задължително изискване към ползвателите на пасища, мери и ливади с оглед поддържане на продуктивността на пасищата.

XII. Охрана

Чл. 13. Ползвателите на пасища, мери и ливади от ОПФ организират и осъществяват, за своя сметка, охраната на ползваните от тях имоти.

XIII. Отговорности на длъжностни лица за изпълнение на плана

Чл. 14 .Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда съгласно чл. 37и от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/

(1) Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда на чл. 24а, ал. 2, т. 6 от ЗСПЗЗ на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм. Пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд се предоставят под наем или аренда на лица, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ.

(2) Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории се

ОБЩИНА

ГАБРОВО

обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

(3) Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

(4) Лицата подават заявление по образец до кмета на общината в срок до 10 март, към което прилагат документи, определени в правилника за прилагането на закона. Заявлениета се подават лично или по пощата и се регистрират в общинската администрация. Отказът за регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред областния управител по местонахождението на имота.

(5) Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ по реда на ал. 3 и разпределя имотите за всяко землище. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

(6) При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените по реда на ал. 5 имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по ал. 4. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

(7) Протоколът по ал. 5 или по ал. 6 се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпореди друго.

(8) При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по ал. 6 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимашото лице в срок до 10 юни, комисията по ал. 5 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите по ал. 5 и/или ал. 6 и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

(9) Въз основа на протоколите на комисиите по ал. 5 и 6 кметът на общината, склучва договори за наем или аренда по цена, определена по пазарен механизъм. Минималният срок

ОБЩИНА

ГАБРОВО

на договорите е 5 стопански години. Договорите съдържат данните по ал. 1, 3, 5 и 6 и се регистрират в общинската служба по земеделие.

(10) Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, от кмета на общината – за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една стопанска година.

(11) Останалите след провеждане на търга по ал. 10 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

(12) При сключване на договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора специализиран слой по чл. 5, ал. 2 от Наредба № 2 от 17 февруари 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за две стопански години от сключването на договора.

XIV. Взаимодействие

Чл.15. При изпълнение на Годишния план за паша за ползването на мери, пасища и ливади за стопанската 2024-2025 година Община Габрово взаимодейства с Общинска служба по земеделие - Габрово, Кметове по населените места и Ветеринарните лекари, отговарящи за населените места на общината.